

adică și tot selectînd, ajungi însă la ce este : adică la foarte puțin. Teatrele susțin că au bunăvoință : citesc piese cu plăcere, dar... Aici intervine însă un rol pe care teatrele nu prea și-l respectă : nici un autor nu e măgulit dacă i se anunță din partea conducerii teatrului că piesa scrisă de el a fost elogios primită, dar... „Rolul“ teatrului nu este să citească texte, ci să joace piese. Și să facă tot posibilul să nu mai existe acest „dar“, dat în dar de la un dar la alt dar... Mai ales că acest dar s-a dovedit, cu trecerea timpului, că este un cuvînt-pernă sau un cuvînt-scaun, pe care se poate dormi în liniște și pace, ca într-un cimitir. O cultură însă nu-i posibilă într-un climat de liniște de țintirim. Să fiu mai concret : suspiciunea este citeodată nefondată, iată de ce : piese de Lovinescu, Everac, Baranga, Sorescu, au fost dăruite prin ani cu acest dar numit dar... Și ? Și, nimic. Piesele și-au urmat destinul lor. Dar, zic și eu : sînt trași la răspundere secretarul literar, directorul, regizorul etc. atunci cînd o piesă mai are părți proaste. E bine. Dar, zic și eu : de ce nu sînt trași la răspundere secretarul literar, directorul, regizorul etc., atunci cînd nu joacă o piesă bună ? Aș vrea să aud de ce.

2. Punctul prim e legat de al doilea. În proză se poate vorbi despre existența unor romancieri, chiar dacă nu întotdeauna romanele lor sînt capodopere. În teatru dorim să jucăm numai capodopere. Și autorii sînt mereu ajutați să realizeze capodopere. În stagiunea trecută au fost jucați : Lovinescu, Baranga, Everac, Coșașu, Anghel, Mazilu, Omescu, Ionescu, Iacoban, I. D. Sîrbu (ordinea nu-și propune o ierarhie valorică a pieselor lor) etc. S-ar putea spune că majoritatea autorilor. Și totuși nu-i așa. Nu știu dacă autorii enumerați au fost prezentați cu ultimele lor piese. Ceea ce e foarte important. Adică : dacă teatrul ca instituție este „sincron“ cu dramaturgia. Fiindcă uneori am impresia că nu.

3. Punctul trei este legat de punctul doi. Și s-ar putea confunda și cu punctul unu. Nu contează. Contează doar că Băieșu, care scrie un gen de teatru ce n-are nimic comun cu felul de a scrie teatru al prietenului său Fănuș Neagu, va fi prezent la premiera Echipa de zgomote. Nu simt, pe scurt, mai multe tendințe : simt mai mulți autori care scriu diferit unul de celălalt. Sorescu nu poate să scrie ca Lovinescu, și invers. Și acest lucru e valabil cu toate numele citate mai sus.

4. Punctul patru e legat de cinci. Am o piesă în „repertoriu“ : se numește Pisica în noaptea anului nou. A fost scrisă în 1965, Îngerii, scrisă în 1964, a fost jucată în 1969. Așa că anul acesta conform unei aritmetici simple îi vine rîndul Pisicii...

5. Scriu un roman. Fiindcă un roman scris în 1970 poate să apară în stagiunea edito-rială 1970/71.

1. Întrebarea dv. (vă rog să mă iertați) pare oarecum jenantă, dacă ne gîndim că destul de puține piese românești originale s-au jucat anul trecut. De ce ? mă veți întreba, probabil, iar eu am să vă răspund : toți directorii de teatru au anunțat cu un an în urmă mai multe piese de teatru originale (multe le aveau deja în sertare.) Unde sînt aceste piese ? Ce s-a întîmplat cu ele ? De ce nu s-au jucat ?

2. Nu prea. În sensul că s-au mai jucat cîteva spectacole cu *Iertarea*, dar asta nu înseamnă că am fost prezent în stagiune.

Folosesc prilejul pentru a-mi exprima nemulțumirea față de Teatrul Mic, care a oprit spectacolul cu piesa *Iertarea* mult mai devreme decât s-ar fi convenit, mult prea devreme. Nu înțeleg de ce o piesă românească este considerată ca fiind epuizată, cind în sală vin numai 50 de spectatori, în timp ce vechi și vlăguite pieseluțe străine sînt tîrîte cu disperare prin toate colțurile fării.

3. Nu se poate încă vorbi despre tendințe bine conturate în dramaturgia noastră, care trebuie să fie din ce în ce mai mult jucată. Ne aflăm în apropierea unui punct aproape mort, din pricina indolenței teatrale, care o înconjoară cu multă insistență și simpatie.

4. Nu știu dacă am vreo piesă înscrisă în repertoriul stagiunii viitoare. Am trei piese într-un act publicate (*Vimovatul*, *Dresoarea de fantome* și *În căutarea sensului pierdut*) și circulă zvonul că unele teatre (nu știu exact care) se interesează de... numărul meu de telefon.

5. Lucrez la drama în trei acte *Minciuna* care va continua, oarecum, tema *Iertării*. În toamna aceasta va fi gata și cer cu acest prilej sprijinul revistei „Teatrul” pentru publicarea ei. Tot anul acesta îmi va apărea un volum de teatru la Editura „Cartea Românească”. După care — înapoi, la proză.

Aș îndrăzni să spun că proiectul care mă atrage cel mai mult este o piesă închinată uneia dintre figurile strălucite ale poporului nostru: Lucrețiu Pătrășcanu.

Teodor Mazilu

1.

2. Piesa mea *Inundația* a fost pusă în scenă la Teatrul de Nord din Satu Mare și la Teatrul Național din Iași. Spectacolul teatrului din Satu Mare l-am văzut și a fost, sînt convins că n-au existat divergențe în această privință, un spectacol ratat... Regizorul, altfel om de gust și de talent — n-a intuit exact sensul piesei — greșeală pe care, cu-n material bibliografic ceva mai vast, a făcut-o și un erudit și apreciat critic, într-o încercare de explicare a piesei... Domnia-sa crede că ideea piesei ar fi condiția artistului, condiție pe care, evident, domnia-sa o vede mai complexă. Mă întristează ideea de a intra cu cineva în polemică, dar mă simt silit să amintesc că, asemenea ideii, pline de bun simț, dar evidente, nu pot constitui un motiv de meditație artistică... Eu nu apăr nouțatea ideii din *Inundația*, eu îmi exprim nedumerirea față de faptul că orice substanță, orice mișcare mai vie, e imediat incorporată în niște idei pe care recenzentul le-a acumulat printr-o lectură bine îndrumată. Evident, în *Inundația* e vorba de cu totul altceva; dacă ideea piesei ar fi fost cea pe care a văzut-o cri-

ticul, nici n-ar fi meritat să fie scrisă... În *Inundația* se denunță capacitatea unor oameni de a-și hrăni o echivocă delicatețe sufletească din mizeria celorlalți, de a trăi „etic” pe spinarea altuia, o formă subtilă și atroce de exploatare sufletească. Spectacolul de la Iași, cu aceeași piesă, nu l-am văzut... Unii spun că am fost trădat, alții spun că am fost redat, alții spun că mi s-au mai adăugat și alte sensuri — mai profunde. Nu știu... În orice caz, eu am încredere în intuiția actorilor și experiența de viață a spectatorilor...

3. Tendințe?... E un cuvînt pe cît de ambiguu pe atît de pretențios... Nu-mi place să mă arăt îngrijorat de scrisul altora. S-ar putea că — prizonier al mijloacelor mele

artistice — să nu mai am suficientă înțelegere față de scrisul altora... Mereu mă dojenesc pe această temă... Eu admit — cel puțin teoretic — că această opacitate este, din păcate, posibilă... Sincer vorbind, nu-mi dau seama exact dacă e vorba de opacitatea mea sau de lipsa de substanță a multor lucrări... Totuși, trebuie să mărturisesc că o operă dramatică lipsită de observația imediată, crudă și subtilă a reali-